

DANSK JOURNALISTFORBUND
MEDIEFORBUNDET

København, den 2. december 2003
J.nr. 13.45

Kort introduktion til den nye aftale om videreudnyttelse mellem Aller A/S og DJ

Inden du tager stilling til, om du vil stemme ja eller nej til den nye videreudnyttelsesaftale er der nogle overordnede spørgsmål, du bør tænke over.

Er det muligt at fortsætte som hidtil? Landsretten gav jo DJ medhold?

Det er reelt nok, at Aller har brug for at kunne videreudnytte stof og billeder indenfor Aller A/S, uden at skulle spørge den enkelte medarbejder om lov i hvert enkelt tilfælde. Den tidligere ledelse forsøgte at tiltage sig rettighederne, men blev dømt i Landsretten for at have overtrådt overenskomsten. Den nye ledelse har taget konsekvensen af dommen og har indledt forhandlinger. Hvis medarbejderne siger nej til en kollektiv videreudnyttelsesaftale, vil der være en risiko for, at Aller vil forsøge sig med nye juridiske konstruktioner.

Aftalen har tre zoner for videreudnyttelse

Den første zone for videreudnyttelse er udveksling af stof og billeder imellem bladene, der ejes af Aller A/S. Den anden zone for videreudnyttelse er de blade, der ejes af Carl Allers Etablissement. Og endelig er der den tredje zone, som er videreudnyttelse udenfor Carl Allers Etablissement (videreudnyttelse til tredjemand).

Værdien af de tre zoner er forskellig for fotografer, journalister og Allers TV-redaktion

Der har været en hel del internt salg for fotografer imellem bladene i Aller A/S (zone 1). Det er opgjort til ca. 100.000 kr. om året. Det svarer til ca. 500 kr. pr. måned pr. fotograf. Den interne videreudnyttelse af fotografier forventes fordoblet, når der er betalt forlods. Derfor er fotografernes tillæg forhandlet til 1.000 kr. pr. måned pr. fotograf.

Der har stort set ikke været videreudnyttelse af tekst mellem bladene i Aller A/S (zone 1). Og det forventes der heller ikke at blive fremover. Derfor giver zone 1 i sig selv ikke basis for en særlig høj forlods betaling til de medarbejdere, der laver tekst.

Medarbejderne på Allers TV-redaktion har i kraft af ansættelsen på den fælles TV-redaktion allerede givet tilladelse til den fælles brug indenfor Aller A/S. Derfor kan zone 1 ikke bidrage til yderligere betaling til denne gruppe.

Hvorfor behandles fotografer og journalister forskelligt i zone 2?

Når fotografernes billeder videreudnyttes i blade indenfor Carl Allers Etablissement, afregnes der direkte til den enkelte fotograf, som får 50% (minus max. 20% til dækning af omkostninger). Når

journalisternes tekster videreudnyttes på tilsvarende vis, dækkes det af det månedlige tillæg på 400 kr.

Årsagen til denne forskelsbehandling er, at det alligevel er All Over Press, der står for salget af fotografirettighederne, hvorfor det ikke medfører øgede administrative omkostninger at afregne individuelt. Det ville også blive vanskeligt at opgøre en forlods betaling via et månedligt tillæg, som begge parter ville synes var rimelig.

For tekstens vedkommende er der erfaringer for en del videreudnyttelse, som hidtil har givet enkelte journalister en indtjening. Denne aktivitet kunne i princippet godt fortsat afregnes individuelt. Men den væsentlige årsag til, at Aller A/S er parat til at betale 630.000 kr. på årsbasis til tillægget på 400 kr. pr. måned til alle, er planerne om et tættere samarbejde på nordisk plan og et ønske om, at Aller i Danmark kan blive førende med hensyn til at tænke i pakker på bestemte områder (Hollywood f.eks.), som kan tilbydes alle bladene i Aller. Denne typer videreudnyttelse egner sig ikke til individuel afregning.

Det er betaling for udnyttelse i zone 2, som skal begrunde størstedelen af de 400 kr. pr. medarbejder pr. måned. Betalingen forudsætter efter gængs model, at der videreudnyttes tekst til blade i Carl Allers Etablissement for 1,5 mio. kr. pr. år. (1,5 mio. kr. minus 20% delt 50/50 giver 630.000 kr. delt mellem 150 medarbejdere og 12 måneder, bliver til 400 kr. pr. måned). Indtil dato er der ikke blevet videreudnyttet tekst i tilnærmelsesvis sådant et omfang.

Hvorfor får Allers TV redaktion et ekstra tillæg på 100 kr. pr. måned?

Både fotografer og journalister får individuel afregning på 50% af bruttoindtjeningen ved videreudnyttelse til tredje mand (zone 3 udenfor Carl Allers Etablissement). Men det gør medarbejderne på Allers TV-redaktion ikke. Det skyldes, at denne videreudnyttelse af mange forskellige årsager ikke egner sig til individuel afregning. Som kompensation for dette modtager medarbejderne et ekstra tillæg på 100 kr. Når beløbet ikke er større skyldes det bl.a., at medarbejderne i forvejen får de fulde 400 kr., selvom de har afgivet rettighederne i zone 1.

Er det nødvendigt med kollektiv afregning og ens tillæg til alle fotografer eller journalister?

Som det er fremgået vil der *samlet set* blive udbetalt væsentlig mere for videreudnyttelse som følge af den nye videreudnyttelsesaftale, end hidtil.

Men for den gruppe af medarbejdere, som måske har haft særlig meget videresalg, kan det være en nedgang i indtjening, at få knap 5.000 kr. pr. år. Det kan måske også forekomme urimeligt, at medarbejdere, hvis stof sjældent eller aldrig videreudnyttes, alligevel modtager ekstra 400 kr. om måneden i andel. Da individuel afregning vil blive alt for bekosteligt og vil gøre aftalen ikke-attraktiv for Aller, er alternativet til ens tillæg til alle en fælles rund sum, som i givet fald skulle administreres i Ophavsrets-fonden i DJ og hvorfra andel kunne udbetales efter ansøgning og dokumentation.

Forhandlerne har klart foretrukket modellen med samme beløb til alle. Også fordi det ofte er et holdarbejde og/eller særlig attraktive stofområder o.l. der fører til, at en medarbejders stof kan videreudnyttes medens en andens ikke kan.

Bestsellerklausul

Hvis en medarbejder har været ophavsmand til stof, der på et tidspunkt kaster så stor indtjening af sig, at betalingen i henhold til videreudnyttelsesaftalen er disproportional, har den pågældende medarbejder krav på en genforhandling af vederlaget. Denne passus sikrer, at der stadig er en "Lottokupon".

Sikring af en forsvarlig anvendelse af stoffet

I § 10 sikres en forsvarlig anvendelse af stoffet i forbindelse med videreudnyttelsen. Særlig skal fremhæves stk. 4, som giver medarbejderne ret til i enkeltstående tilfælde at fortælle redaktionsledelsen, at et bestemt stykke redaktionelt stof ikke må videreudnyttes af hensyn til en kilde eller andre hensyn til presseetiske regler.

Fremtidige forhandlinger om tillæggenes størrelse

Aftalen knytter sig til overenskomsten og skal fremover genforhandles sammen med denne. De særlige tillæg er ikke en del af lønnen og kan ikke medregnes i lønsummen. De forhøjes dog automatisk med samme stigningstakst, som lønnen (dog tidligst d. 1.marts 2005). Aller forpligter sig til fuld åbenhed om videreudnyttelsesaktiviteten og indtægterne. Oplysningerne om indtjeningen i den forudgående periode kan således indgå som argument for en forhøjelse af tillæggene ved kommende forhandlinger.

Erfaringer fra andre områder

Det er aftaler med en afregningsform, som svarer til den nye videreudnyttelsesaftale på Aller, som på andre områder i DJ har vist sig at være de mest fordelagtige for både medarbejderne og bladledelserne, fordi de skaber en dynamisk udvikling.

De to alternativer, hvor det ene er at sige nej til aftalen om videreudnyttelse, og det andet er at fastholde individuel afregning i alle zoner, vil begge hindre virksomhedens dynamiske udvikling og vil være uacceptable for ledelsen, som derfor vil lede med lys og lygte efter metoder til at omgå overenskomsten og komme af med de gældende regler i ophavsretsloven.

Det er derfor DJs og hele forhandlingsdelegationens håb, at du vil bakke op om forhandlingsresultatet.

På forhandlingsdelegationens vegne
Anne Louise Schelin